

Informatiebulletin nummer 5

Jos Plaizier, voorzitter VBBN, Aat Rietveld, voorzitter ZLTO
Onderzoek van de besturen van Bond van Bijenhouders ZLTO en VBBN, om te komen tot één organisatie voor bijenhouders. Vijfde overleg bestuur ZLTO en bestuur VBBN, 18 augustus 2005.

De Voorbereidingscommissie had zich, met de hulp van onze notaris-adviseur Jaap ten Berge, gebogen over de voorbereiding van dit bestuurlijk overleg en een aantal voorstellen gedaan om de discussiepunten die nog niet afgerond waren, nu wel af te ronden.

Bij de opening van dit bestuurlijk overleg stemden beide besturen in met de conclusie dat het overleg om te komen tot een nieuwe bijenhoudersorganisatie voorspoedig verloopt.

Direct daarna meldde onze adviseur dat er een formele hobbels is opgetreden in het overleg met de Inspecteur van Belastingen, maar dat we ervan uitgaan dat deze hobbels de komende tijd succesvol zal worden genomen.

In deze vergadering is een tijdsplanning vastgesteld vanaf september 2005 tot juli/augustus 2006. Tot 1 januari 2006 valt het accent op de formele afhandeling naar de Kamer van Koophandel en andere belanghebbenden. Besloten is dat er een onderzoek zal plaatsvinden naar de positie en structuur van de afdeling Handel van de VBBN. De resultaten van dit onderzoek zullen ter besluitvorming worden voorgelegd aan het nieuwe bestuur van de nieuwe vereniging, direct na het principe-besluit voor fusie (ALV's van 1 april 2006). Uiteindelijk zal de nieuwe Algemene Ledenvergadering, die naar verwachting in juni/juli 2006 wordt uitgeschreven, het laatste woord krijgen.

Het nieuwe bestuur zal gaan bestaan uit zeven bestuursleden van de VBBN en drie bestuursleden van de ZLTO. Tenslotte is besloten om in de vergadering van de Bedrijfsraad van 26 september mee te delen dat bij het inwerktraden van de nieuwe vereniging, deze vereniging niet meer zal participeren in de Bedrijfsraad. Daarvoor in de plaats zal aan de andere bijenhoudersorganisaties worden aangeboden een informatief overleg tussen delegaties van de besturen te starten. Dit overleg kan dan een of twee maal per jaar plaatsvinden.

Ook zal in de Bedrijfsraad worden meegedeeld dat de VBBN en ZLTO per 31 december 2005 samenwerking in het uitgeven van het Maandblad BIJEN op termijn zal beëindigen. Daarvoor in de plaats zal de nieuwe vereniging per 31 december 2006 een eigen blad gaan uitbrengen.

Volgend bestuurlijk overleg is op 14 november 2005. We zullen dan besluiten over de persoonlijke invulling van het nieuwe bestuur en de naam van de nieuwe vereniging vaststellen.

Bij gepraat (41)

Eric Blankert, voorzitter ABTB

Terwijl de samenleving steeds meer lijkt te bestaan uit eenlingen met enkel het eigen belang voor ogen, ervoer ik ons reisgezelschap naar het Wereld Imkerscongres in Dublin Ierland als zeer positief. Dat gold ook voor de door Connexion Tours uit Doetinchem uitstekend georganiseerde reis en verblijf in hotels tijdens de Tour door Engeland en Ierland. Henk Hekhuizen, onze zeer ervaren chauffeur en reisleader, loodste ons naar de mooiste plekjes, hierbij in Ierland begeleid door Annelies Hoek, een in Ierland wonende Nederlandse. Laatstgenoemde was bevriend geweest met Maarten Toonder en dus ook een Bommelkenner (zie Bij gepraat 40).

De eerste dag van de reis bestond uit het ophalen van de deelnemers van de opstappunten en de reis naar het eerste hotel in Northampton in Engeland. Bijzonder was de ervaring in de Eurotunnel van Calais naar Folkestone waar de bus de trein inreed en er na ± 35 km weer uitreed.

Onderweg gaf Lei Hensels via de busmicrofoon de relatie aan tussen de Nederlandse en Engelse imkerij. Toen men in Nederland rond 1890 begon te zoeken naar methoden van losse bouw, was het dhr. Kelting uit Zandvoort (eigenaar van Melona) die de Gravenhorsterboogkorf introduceerde. Nadat hij Engeland had bezocht werd de zogenaamde 'WBC-kast' geïntroduceerd. Met het raamformaat Britisch Standaard Frame. (BSF)

Rond 1904-1906 heerste de mijtziekte *Acarapis woodii* op het eiland Wight. Dit veroorzaakte grote sterfte van bijenvolken in Engeland. Duizenden bijenvolken zijn toen in uniforme transportkistjes, ook wel Engelse kast genoemd, via bijenmarkten in Veenendaal, Tilburg, Maastricht en Weert naar Engeland verkocht om het verlies aan bijen te compenseren.

Met deze zesraamskast hebben o.a. dhh. Mommers, Van Gool en Evers de Aalstermethode ontwikkeld. De Hollandse bij is dan ook nauw verwant aan de Engelse bij. Op Apimondia kon men dan ook een stand aantreffen

waar men de herintroductie c.q. instandhouding van de zwarte bij bepleitte. De tweede dag vervolgde we de reis naar Dublin waarbij een tussenstop werd gemaakt in het Engelse badplaatsje Llanfairfechan, Gwynedd met een prachtige natuur die ons, voorzover we dat nog niet waren, in vakantiesfeer bracht. De veerboot bracht ons van Holyhead naar Dublin waar we even buiten Dublin twee nachten in het hotel verbleven. De volgende en derde dag kon Apimondia worden bezocht. Een dagkaart kostte €75,-. Hiervoor kon men de expo-ruimte bezoeken en de lezingen volgen. Voor €10,- kon men de honingkeuring en marktkramen bekijken. De honingkeuring was een lust voor het oog.

De juryvoorzitter compleet met een priesterboord en in het wit gekleed zoals de andere juryleden, straalde een heerlijke Engelse sfeer uit. Fraai was de in was uitgevoerde afgepelde banaankaars. Naar dat ik begreep zal onze honingkeuringmeester P. Sanders uit Reusel binnenkort een uitnodiging ontvangen om een Engelse honingkeuring mee te maken.

282

Uit de contacten met de diverse vertegenwoordigers van imkerorganisaties uit de diverse Europese landen kwam een aantal standaardzaken naar boven. Het ledenaantal zakt en de gemiddelde leeftijd is hoog. De economische waarde van de honingbij in de kringloop van de natuurwaarde voor mens en dier ontvangt niet of nauwelijks de aandacht van de nationale overheden. Ziekte-opsporing, voorlichting en het faciliteren van diensten wordt over het algemeen nog als een overheidstaak gezien, zij het dat ook hier steeds meer de geldkraan wordt dichtgedraaid. Opvallend was dat de Poolse en Turkse imkerartikelen aanmerkelijk scherper geprijsd waren dan de artikelen van de overige aanbieders. Het fraaie lesboek *'Bees in the Curriculum'* van The British Beekeepers Association voor basisschoolleerlingen heb ik aangeschaft en is evenals andere meegebrachte zaken alsmede het fotoboek van de reis te zien op onze studiedag in februari 2006 (de datum moet nog worden vastgelegd). Voor de vrolijke energie, die Fraukje Hofstede van de Universiteit van Utrecht uitstraalde, heb ik eerder mijn zwakheden geuit. Alhoewel ze deze dag een bijrol vervulde tijdens lezingen van o.a. Jaap Kerkvliet en Rinus Sommeijer, is zij een wetenschapper die ons land in de toekomst waardig kan vertegenwoordigen. Ook congreestijgers als J. Charpentier en A. Braat werden op het 39ste Apimondia *'Five Millennia of Beekeeping on your Doorstep'*, gesignaleerd. Opvallend

was ook de veelvoud aan chemische tot biologische middelen tegen de varroamijt, die in één geval zelfs de verkoper ertoe zette het middel te drinken om de onschadelijkheid ervan aan te tonen.

De veelvoud van indrukken en gesprekken zijn moeilijk in een paar woorden samen te vatten, ik zal er ongetwijfeld in mijn stukjes nog wel eens op terugkomen.

Enkele leden van het reisgezelschap maakten, na een kennismaking met het verkorte deel van de tentoonstelling, een rondrit samen met de inmiddels gearriveerde eerder genoemde gids door het centrum van Dublin. In Ierland wonen vijf miljoen inwoners waarvan ongeveer de helft in Dublin. Veel is opgetrokken in de Victoriaanse stijl, de chique huizen hebben parkachtige tuinen. Ierland kent 22 provincies, op het autonummerbord is dit te zien b.v. Dublin = D. Zeer fraai is het erg grote Venixpark waar ook diverse overheidsgebouwen te vinden zijn. De Ierse taal is lang door de Engelsen verboden geweest. De bevolking was erg arm en de invloed van de Engelsen was erg groot. Onder invloed van Europese subsidies is het land sterk ontwikkeld.

Na een enerverende dag had de nachtrust en het Iers/Engelse ontbijt ons weer gesterkt voor de vierde dag. Alras kwamen de eerste bergen en mooie heidevelden op het hoogveen in zicht. We bezochten Powerscourt House & Gardens gelegen in de Wicklow mountains. Rond 1300 is het kasteel gebouwd en kende bewoners uit de Families O'Tools, FitzGerald, Earls of Kildare, Richard Wingfield e.a.

De tuinen zijn in verschillende stijlen aangelegd, er is een begraafplaats voor dieren waaronder een graf voor een koe. Door het niveauverschil zijn er diverse doorkijkjes. Hierna werd Glendalough de geestelijke nederzetting van de heilige Kevin aangedaan. Typerend zijn de ronde torens die van de 10de tot de 12de eeuw werden geplaatst. In de torens die alleen met behulp van lange ladders te bereiken waren, werden belangrijke documenten en geld bewaard. Zij dienden als schuilplaats tegen overvallen van Vikingen. Bij Avoca Hand Weavers werd het weefproces bekeken waarbij het kleurgebruik opviel. In Carlow werd de voedzame maaltijd genuttigd en overnacht. De vijfde dag werd Kilkenny Castle o.a. bekend van de familie Butler bezocht. Aansluitend bekeken we St. Canice's Cathedral in Kilkenny. De houten kap, het houtsnijwerk en de gebrandschilderde ramen zijn noemenswaardig. Rock of Cashel werd belangrijk na bezoek van St. Patrick in de vijfde eeuw en werd een politiek en religieus centrum. Bekend is St. Patrick's medal die bescherming geeft tegen onheil, Shamrock het symbool van Ierland, het brengt voorspoed en geluk. Het klavertje drie zie je ook overal als symbool van de Drie-eenheid. Na een overnachting in Lynch werd dag zes ingeluid met een bezoek aan Caherconnell Stone Fort, een soort hunebed. Opvallend zijn de stenen terreinafscheidingsmuurtjes die door de bevolking werden aangelegd in ruil voor maaltijden. De Cliffs of Moher, The Burren, Co. Clare vertoonden een achterland met een fraai landschap en een mooie vegetatie. Na weer een prachtige route kwamen wij bij Bunratty kasteel & Folklore Park vergelijkbaar met het openluchtmuseum in Nederland maar dan met Ierse historische huizen, winkels en tuinen.

Foto's: R.H. ten Klei.

Een bezoek aan Apimondia zat er na terugkeer in het hotel in Dublin niet meer in. Dag zeven begon met een bootreis met de Irish Ferries van drie uur en een kwartier naar Wales. Onderweg zagen wij nog de in 1826 gebouwde The Menai Bridge, in die tijd de langste hangbrug in Gwynedd Wales.

Lianfairfechan Snowdonia kent mooie vergezichten prachtig in bloei staande heideheuveltoppen. In Betws-Y-Coed werd een tussenstop gemaakt alvorens we bij ons hotel in Northampton arriveerde. De achtste dag stond in het teken van de terugreis via de treintunnel naar Turnhout waar een heerlijke afscheidsmaaltijd op ons stond te wachten.

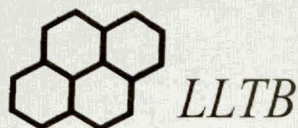
Tijdens de terugreis zijn diverse limericks gemaakt waarvan ik u enkele niet wil onthouden:

*Imkers uit Nederland
Waren op reis naar Ierland
Het houden van bijen
Moet men verbreiden
En ze leerden van Ieren
Dat iets is te vieren.*

*Er was eens een imker uit Best
Die had aan lui zijn de pest
Op naar Ierland dan maar
Met zijn drie en tachtig jaar
En hij deed gewoon mee met de rest.*

*Er was eens een imker uit Soerendonk
Die in Ierland te veel Guinness dronk
Hij vergat al zijn bijen
Kreeg last van zijn knieën
En in de bus naar huis was alleen nog tevreden geronk.*

In de volgende bijdrage zal ik berichten over het studie-weekende van de stichting Stimulering Bedrijfsmatig Imkeren (sSBI) van 1-4 september, de bestuursvergadering op 19 september, overleg met vier organisaties en de Bedrijfsraadvergadering op 26 september.

Zef Cox uit Merkelbeek: 90 lentes jong! Driekwart eeuw imkerervaring

Op 11 augustus werd Zef Cox uit Merkelbeek 90 jaar en diezelfde maand vierde hij met zijn vrouw Maria het 50-jarige trouwfeest. Hij is al 78 jaar imker, 66 jaar lid van de imkerbond van de LLTB en verzorgt nog steeds - in zijn eentje - een tuin van 2.000 m² en elf bijenvolken. In zijn jonge jaren reisde de Limburger met zijn volkjes regelmatig naar de Flevopolder toen die pas was droog-

gelegd. 'Daar waren koolzaadvelden aangelegd om de bodemstructuur te verbeteren. Het was er geel zo ver als je kijken kon. Dat levert de fijnste honing op.'

Als jongetje van twaalf jaar werd Zef Cox besmet met het bijen-virus. 'Ik liep altijd via een veldweg naar school. Dan kwam ik langs een imker en bleef er altijd hangen om naar de bijen te kijken. Ik vond het een fascinerend gezicht, zeker als ze zwermde. Dat werd vroeger nog gedaan. In die tijd had je hier om het andere huis een boerderij en bijna alle kleine boeren hielden bijen. Op een dag vroeg die imker of ik er echt plezier in had en toen kreeg ik een zwerm mee in een oude korf waar de kippen in legden.'

Zef begon dus met korven en daarin had hij Italiaanse bijen. 'Die waren groter en geler dan de carnica's maar een kruising en heel lastig. Carnica's zijn heel rustig, bruisen niet op en zijn raamvast. Met een beetje rook kun je er makkelijk aan werken.' De overgang van korf naar kast had heel wat voeten in de aarde. 'We begonnen met de Reginakast - die was van een kleiner formaat. Later volgden de Simplex- en de Spaarkast. Niemand had er ervaring in en er waren onvoldoende materialen. Ik heb me dat allemaal zelf aangeleerd en weet haast alles wat er te weten valt. De jongere imkers lezen niks en komen met hun vragen bij me aanzetten. Maar de jeugd heeft weinig animo om eraan te beginnen. Het eist veel werk, je hebt ruimte nodig en voordat je het weet heb je ruzie met de burens.'

Zef Cox heeft nooit meer afscheid genomen van de bijen en toen hij in militaire dienst moest, verzorgde zijn vader de twintig volkjes die ze samen hielden. Hij verkocht honing en kweekte koninginnen voor de verkoop, naast zijn werk bovengronds voor de staatsmijn Emma in Brunssum. Jarenlang gebeurde de kennisvermeerdering op zondag na de kerkdienst. Daarna werden plaatselijke imkerverenigingen opgericht. Die van het kerkdorp Bingelrade telde zelfs veertig leden. Dat waren nog gouden tijden! De afgelopen jaren volgde de ene fusie na de andere. Bingelrade/Jabeek werd samengevoegd met Brunssum en Merkelbeek; Zef Cox was vijftien jaar voorzitter van deze vereniging. In 1995 volgde de fusie tussen Brunssum, Sittard/Geleen en Maaskant (45 leden). Dit is nu de vereniging Mijnstreek (60 leden). De gemid-

